

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623216567
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5623216567.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom u otca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX A. E., zastúpenej zástupcom: JANČI & Partners s.r.o., so sídlom Belopotockého 720/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748 a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX/X, XXX XX H., zastúpeného právnou zástupkyňou JUDr. Mgr. Martinou Tomasovou, advokátkou, so sídlom ul. I. XXXX, XXX XX J., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/139/2023-66 zo dňa 13. decembra 2023

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/139/2023-66 zo dňa 13. decembra 2023 v časti výroku I. o zverení maloletého A. do starostlivosti otca, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej a vo výroku II. o povinnosti matky prispievať na výživu maloletého A. p o t v r d z u j e .

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 1P/139/2023-66 zo dňa 13. decembra 2023 v časti výroku I. o oprávnení otca maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach z r u š u j e .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým podľa výroku I. maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 1P/139/2023 zveril do starostlivosti otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Podľa výroku II. nariadil, že matka je až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 1P/139/2023 povinná prispievať na výživu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, mesačne vo výške 100,- Eur, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca maloletého.

2. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia v odseku 1. poukázal na návrh otca maloletého tak vo veci samej na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ako aj na návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V odseku 2. odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol okolnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podľa ktorých od poslednej úpravy došlo k zmene celkovej situácie, keď prostredie u matky predstavuje pre syna záťaž, odzrkadľujúcu sa na jeho duševnom zdraví a celkovej psychickej pohode, čo sa prejavuje i zmenou jeho správania, keď nechce zotrvať v starostlivosti matky a vyhľadáva prítomnosť otca. Vyjadruje názor, že chce zmeniť výchovné prostredie a zostať u otca, ako aj, že vzťah maloletého s partnerom matky nie je dobrý, resp. nie je žiadny. Matka maloletého pri akejkoľvek situácii, ktorá vznikne v domácnosti, toleruje a rešpektuje jedine názor svojho partnera, neprihliada na názor syna, nikdy sa ho nezastane. Vzťah medzi matkou

a maloletým A. je tak poznačený nedôverou. Podľa otca matka maloletému bráni, aby sa telefonicky kontaktoval s otcom, jeho rodinou i kamarátmi, zoberie mu telefón na dva týždne. Matka spolu s jej partnerom maloletému vulgárne nadávajú a pridružujú sa i pravidelné facky od matky a po týchto výstupoch matka a jej partner s maloletým vôbec nekomunikujú aj tri dni, čím je maloletý vystavený dlhodobému psychickému tlaku a trýzneniu, v dôsledku čoho sa nedokáže sústrediť na učenie, psychicky nezvláda tento stav v rodine. Otec maloletého v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na to, že matka s partnerom berú maloletému A. pravidelne kľúče od bytu, doma ho zamknú, nemôže ísť von. Došlo k agresívnemu správaniu partnera matky voči maloletému, čomu sa matka len prizerala, ničím mu v takomto konaní nebránila. Matka v súčasnosti pracuje v herni a pracovné zmeny má od 10.00 hod. do 03.00 hod. a maloletý A. býva doma často sám. Maloletý A. informoval otca o napätej situácii, o konflikte, ktorý mal maloletý s matkou a jej partnerom, v dôsledku čoho otec maloletého dňa 02.11.2023 kontaktoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši.

Otec maloletého poukázal na to, že vzhľadom k vážnym skutočnostiam oznámil matke maloletého formou sms dňa 13.11.2023, že syn zostane v jeho starostlivosti. Maloletý je v období prichádzajúcej puberty, potrebuje podporu a chápaný prístup zo strany rodiča, má 14 rokov, vie vysloviť svoj názor a tento je potrebné rešpektovať a prihliadať naň. Otec je pripravený prebrať rodičovské práva a povinnosti na seba, byť synovi oporou, tolerovať jeho názor. Podľa otca maloletého je nevyhnutné rýchlo a dočasne upraviť zverenie syna do jeho osobnej starostlivosti a dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť matke do času, kým nebude právoplatne rozhodnuté vo veci samej. Synovi nebude brániť, aby sa s matkou stretával, pokiaľ bude obnovená jeho dôvera. Rodičia navzájom nekomunikujú, nedokážu sa dohodnúť na novej úprave rodičovských práv a povinností k synovi. Maloletý A. odmieta odísť k matke, existuje tu teda stav právnej neistoty, ktorý je nevyhnutné odstrániť do právoplatného skončenia veci samej. Na jednej strane prebieha rodičovský konflikt a na druhej strane otec musí riešiť situácie, ktoré prináša každodenný život, napr. záležitosti školy, zdravotnú starostlivosť a pod., a preto je nevyhnutné tento stav riešiť dočasným zverením maloletého do otcovej osobnej starostlivosti. Otec ďalej uviedol, že v súčasnosti od 10/2023 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie na príslušnom ÚPSVaR v Liptovskom Mikuláši, pričom v minulosti bol živnostníkom, vykonával stavebné práce a jeho príjem z tejto činnosti bol vo výške cca 870,- Eur. Príjem matky mu nie je známy, avšak k svojim majetkovým pomerom uviedol, že býva v byte, ktorého vlastníkom je jeho matka, hradí náklady na inkaso vo výške 128,- Eur, 5,- Eur za plyn a 40,- Eur za elektrinu, výdaje na stravu má vo výške 150,- Eur, na hygienické potreby a na ošatenie 20,- Eur + výdavok na telefón. Okrem maloletého A. má ešte dve vyživovacie povinnosti z terajšieho manželstva. Navrhol určiť dočasné výživné vzhľadom na výdavky, ktoré bude znášať v prípade zverenia A. do osobnej starostlivosti, a to vo výške 200,- Eur mesačne.

3. Okresný súd v odseku 3. odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na správu zo zisťovania pomerov v rodine kolíznym opatrovníkom, z ktorej okrem iného vyplynulo, že maloletý je dispenzarizovaný v infektologickej ambulancii, v ortopedickej ambulancii a u psychologičky. Matka trvala na tom, aby maloletý A. sa vrátil do jej domácnosti, nesúhlasila s tým, aby ostal u otca. Podľa matky doma mu nikto neublíži, trvá len na tom, aby dodržiaval nastavené pravidlá. Otec vo výchove je liberálny a nie je pre syna pozitívnym vzorom. Z rozhovoru s maloletým A. B. dňa 15.11.2023, vykonaným v rámci prípadovej konferencie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši vyplývala jeho vôľa nastálo zostať pri otcovi a s matkou sa chce stretávať vtedy, keď bude chcieť. U otca by chcel byť s nevlastnými bratmi čo najviac. Zo Zápisnice z prípadovej konferencie zo dňa 15.11.2023 vyplynulo aj vyjadrenie otca, aby syn bol zverený do jeho starostlivosti a ku matke môže ísť kedykoľvek. Otec je ochotný komunikovať s bývalou manželkou. Matka chce z A. vychovať slušného človeka, nechce nič meniť a chce, aby to bolo tak ako doteraz. Otec potvrdil vôľu syna bývať u neho. Podľa matky maloletý A. chce bývať u otca, lebo tam má mobilný telefón, nemá žiadne zákazy, príkazy, má tam voľnosť. U matky má pravidlá, ktoré vyžaduje rešpektovať. Jej priateľ má maloletého A. rád a záleží mu na ňom. Rodičom bola ponúknutá pomoc referátu poradensko-psychologických služieb, odporúčaná bola návšteva maloletého A. u psychologičky a rodičom boli dané ďalšie odporúčania v záujme zlepšenia vzájomnej komunikácie a zjednotenia výchovných postupov.

4. Okresný súd poukázal na ust. § 360 ods. 1, § 366, § 2 ods. 1 a 2 CMP v spojení s ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2, § 330 ods. 1 a 2 CSP, Čl. 5 Zákona o rodine, § 28 ods. 2 Zákona o rodine a s odkazom na inštitút neodkladného opatrenia v odseku 17. odôvodnenia napadnutého uznesenia nariadil neodkladné opatrenie v znení podľa výrokovej časti uznesenia.

5. Okresný súd mal za to, že boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ak bolo potrebné prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Z predložených dôkazov mal okresný súd osvedčené, že aktuálne bude pre maloletého A. z hľadiska jeho zdravého, pokojného vývoja, vyhovujúcejšie rodinné prostredie u jeho otca.

6. Okresný súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov. Podľa rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24.04.2013 mal za zistené, že manželstvo navrhovateľky C. B. a odporcu F. B. bolo rozvedené a v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností matka a otec uzavreli rodičovskú dohodu, keď maloletá dcéra D. bola zverená do osobnej starostlivosti otca a maloletý A. do osobnej starostlivosti matky. Okresný súd poukázal na ďalšie konania, ktoré sa týkali styku otca s maloletým a mal za to, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zverením syna do jeho osobnej starostlivosti do času právoplatného skončenia konania vo veci samej, je dôvodný. Ak výchovné postupy rodičov sú protichodné a poznačené nízkou mierou ochoty vzájomne a účelne komunikovať o potrebách maloletého syna a pravidlách režimu v ich rodinných prostrediach, okresný súd primárne kládol dôraz na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Maloletý sa opakovane vyjadril, že nechce zotrvať v súčasnom režime preferenčnej starostlivosti matky, nechce bývať v jednej domácnosti s jej partnerom, vyhľadáva čo najčastejšiu prítomnosť otca a svojich polorodých bratov.

7. Vzhľadom k veku A. 14 rokov, jeho rozumovú vyspelosť a schopnosť vyjadriť svoj postoj a prania, okresný súd nemal dôvod pochybovať o jeho silnej túžbe vyrastať v prostredí u otca, kde nachádza podporu a chápací prístup, taktiež chce byť v kontakte s bratmi, s ktorými má vytvorené silné pozitívne väzby. Maloletý matku neodmieta, má záujem i naďalej byť s ňou v kontakte, avšak bez striktných úprav danej autoritatívnym rozhodnutím. Ochrana záujmov maloletého dieťaťa, najmä jeho zdravý psychický vývoj, si podľa okresného súdu vyžadoval okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. Maloletému A. od 13.11.2023 zabezpečuje prevažnú starostlivosť otec, pričom zo správy ÚPSVaR zo zisťovania pomerov nevyplývali v prostredí u otca žiadne nedostatky. Rodinné prostredie u matky nie je miestom, kde by maloletý A. aktuálne cítil pokoj a nerušenú harmóniu domova, kde by mal stabilný pocit istoty a žičlivosti rodinného zázemia. Rešpektujúc citové väzby a vývinové potreby dieťaťa okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, zveril maloletého do starostlivosti otca. Pri rozhodovaní okresný súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravý vývin a stabilitu výchovného prostredia.

8. V odseku 25. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na pomery otca a matky maloletého a výživné určil neodkladným opatrením v nevyhnutnej miere, ktoré je cieleňé len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého, a to v sume 100,- Eur, na ktorú zaviazal matku maloletého. Okresný súd zdôraznil, že neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany rodičov. Okresný súd prihliadol na to, že od 13.11.2023 si otec plní svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému formou takmer nepretržitej osobnej starostlivosti. Z dôvodu zrýchleného konania, akým je neodkladné opatrenie, nie je možné určiť skutočnú, objektívnu sumu výživného, keď o nej ako aj o návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti sa bude rozhodovať vo veci samej a až v tomto konaní budú vyhodnotené všetky dôkazy v súlade s najlepším záujmom dieťaťa, ako aj výška vyživovacej povinnosti, preto aktuálne okresný súd uložil matke maloletého povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere, a to mesačne vo výške 100,- Eur, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca. Okresný súd prihliadol na to, že otec je aktuálne nezamestnaný a matka, hoc krátko, je od 18.10.2023 zamestnaná, má stabilný príjem, pričom vymeriavací základ matky za mesiac október je 521,91 Eur z lustrácie údajov v databáze Sociálnej poisťovne a na úhrade výdavkov sa podieľa spoločne so svojím partnerom.

9. Proti uzneseniu okresného súdu v zákonnej lehote podala odvolanie matka maloletého prostredníctvom zvoleného zástupcu. Namietala obidva výroky uznesenia okresného súdu, keď mala za to, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K starostlivosti o maloletého syna A. poukázala na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp.zn. 9P/106/2013 zo dňa 11.12.2013, ktorým bolo manželstvo otca a matky maloletého A. rozvedené a maloletý A. zverený do osobnej starostlivosti matky a bol upravený styk otca s maloletým A.. Matka maloletému

zabezpečuje primerané prostredie a rodinné zázemie potrebné pre ďalší osobnostný rozvoj, ekonomicky a emocionálne ho podporuje. Matka sa zaujíma o jeho zdravý psychický a fyzický vývoj a vyvíja iniciatívu, aby sa z neho stal dobrý, zodpovedný, vzdelaný, citovo a emocionálne vyrovnaný človek. Pre dosiahnutie uvedeného vzhľadom aj k obdobiu prichádzajúcej puberty maloletému A. bol nastavený určitý režim, v rámci ktorého si bude schopný osvojiť základné pravidlá správania a morálky, disciplíny a zodpovedného prístupu k budúcnosti. K návrhu otca vo veci samej ako aj k nariadeniu neodkladného opatrenia matka maloletého uviedla, že otec uvádza skutočnosti, ktoré sa nezakladajú na pravde s tým, že maloletý A. je vo veku, v ktorom dochádza k podstatným fyzickým a duševným zmenám, a to na základe postupovania do vývinového štádia adolescencie a následného dospievania, je preto podľa jej názoru potrebné budovať a udržiavať istú disciplínu, a viesť maloletého A. k zodpovednosti. Uvedené zabezpečuje maloletému A. rôznymi voľnočasovými aktivitami, napr. aj hranie futbalu prostredníctvom pravidelných tréningov. Od času, ako sa maloletý A. zdržiava v bydlisku otca, sa nezúčastnil tréningov, resp. vynechal viacero futbalových tréningov. Podľa matky otec maloletého A. nepredstavuje prijateľný vzor pre maloletého A. z hľadiska viacerých faktorov, ak sa prednedávnom opäť rozviedol, a to so svojou druhou manželkou, s ktorou má ďalšie dve deti, ktoré neboli zverené do jeho osobnej starostlivosti, v čase, kedy mal byť maloletý A. v osobnej starostlivosti otca, a to počas víkendov, otec na mu nevenoval, maloletý trávil čas u starej matky, počas trvania manželstva s matkou maloletého A., otec zoznamoval maloletého so svojimi milenkami, čo podľa názoru matky nebolo vhodné ani výchovné, a preto má obavu, že situácia sa bude opakovať, otec sa dlhodobo nevhodne správa, ak sa nevhodným spôsobom vyjadruje k osobe matky maloletého A., rovnako ku svojej matke dvoch maloletých detí z jeho druhého manželstva, otec nerešpektoval súdne rozhodnutia, ktoré upravili styk s maloletým, keď sa stretával s maloletým v čase, kedy mal byť maloletý A. u matky, po návrate od otca sa zmenilo správanie maloletého A., ktorá zmena nebola pozitívna.

Pokiaľ ide o zákaz používania mobilného telefónu maloletým daný matkou, tak poukázala na to, že používanie mobilných telefónov všeobecne zo strany maloletých je vhodné v niektorých prípadoch eliminovať. Matka má snahu viesť maloletého k reálnemu životu, disciplíne a budovať v ňom základné zásady spoločnosti, čo súvisí s nastavením určitých pravidiel, ktoré sú v záujme maloletého a tieto by si mal osvojiť sám maloletý. Pravidlá používania mobilného telefónu maloletým A. v domácnosti matky sú podľa názoru matky v najlepšom záujme maloletého. Maloletý A. u otca má voľný režim, nemá nijako nastavené základné pravidlá, otec mu všetko dovolí, čo je prejavom jeho benevolentného prístupu k výchove a tieto skutočnosti vedú k tomu, že maloletý A. nechce žiť s matkou, ktorá mu nastavuje určité pravidlá, snaží sa ho viesť k riadnemu životu. Pokiaľ sa poukazuje na konflikt medzi matkou maloletého A., jej priateľom a maloletým, tak k uvedenému incidentu došlo práve kvôli nadmernému používaniu mobilného telefónu maloletým A., keď maloletý nerešpektoval čas, ktorý mal stanovený na používanie mobilu a odmietol po uplynutí tohto času, ktorý mu nastavila matka, mobilný telefón odložiť. Následne maloletý A. zaútočil na matku, v dôsledku čoho sa jej priateľ zastal. K stabilite výchovného prostredia maloletého A. vzhľadom k odsekom 18., 20. odôvodnenia napadnutého uznesenia matka maloletého považovala uvádzané skutočnosti za neodôvodnené, keď v prípade vytvárania stability výchovného prostredia maloletého A. je matka názoru, že stabilita je daná pevným zázemím, ktoré má maloletý A. pri matke a súčasne výchovným režimom, ktorý mu matka nastavuje, a to z hľadiska ďalšieho vývoja osobnosti maloletého A.. Práve u matky maloletého A. je zabezpečená stabilita výchovného prostredia, a to aj z dôvodu, že matka nemá nijaké iné maloleté deti, a preto je schopná vo väčšej miere sa venovať maloletému A. a zabezpečovať jeho starostlivosť. Matka maloletého mala za to, že návrh vo veci samej, ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sú nedôvodné, naviac výchovné pôsobenie otca na maloletého A. nie je vhodné, ak v čase, keď sa maloletý nachádza u otca, má voľný režim bez možnosti budovania základných návykov, disciplíny a pravidiel. Otec maloletého A. neprejavuje záujem na tom, aby mal maloletý A. určitú zodpovednosť a disciplínu, o čom svedčí aj benevolentnosť vo vzťahu k navštevovaniu voľnočasovej aktivity vo forme futbalových tréningov. Matka maloletého žiadala, aby bolo uznesenie okresného súdu zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 29.12.2023 (č.l. 82 spisu) bolo odvolanie matky maloletého doručené kolíznemu opatrovníkovi a otcovi prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne.

11. K odvolaniu podaného matkou maloletého A. sa vyjadril otec prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podaním zo dňa 23.01.2024. Bolo uvedené, že napriek tomu, že okresný súd nevyzval na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu, otec maloletého A. považuje za nevyhnutné sa vyjadriť. Samotná skutočnosť, že matka do nariadenia neodkladného opatrenia okresným súdom poskytovala maloletému A. sústavnú osobnú starostlivosť, ešte neznamená, že otec ako druhý zákonný zástupca

nemá právo podieľať sa na výchove maloletého syna, resp. žiadať o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, žiadať zmenu výchovného prostredia, pokiaľ nastali okolnosti, ktoré takúto zmenu bezodkladne vyžadujú. Pokiaľ sa maloletý A. nezúčastnil futbalových tréningov, tak len z dôvodu, že počas vianočného obdobia sa netrénovalo v klube a nie z dôvodu, že by otec maloletého A. nepodporoval v tréningovom procese. Tréningy sa začali po sviatkoch realizovať cca trikrát do týždňa. Pri odchode maloletého A. od matky si mohol zobrať k otcovi iba osobné veci, ktoré mu zakúpil otec, pretože ostatné veci matka zakázala svojmu synovi zobrať, preto otec bol nútený zakúpiť synovi nové veci. Pokiaľ sa otec maloletého A. prednedávnom druhýkrát rozviedol, neznižuje to jeho rodičovské kompetencie ani jeho osobnosť ako takú. Syn má k otcovi vytvorený vynikajúci vzťah. Popieral tvrdenia uvádzané matkou v odvolaní. Maloletý A. viac inklinuje k otcovi a u matky sa už dlhší čas necítil komfortne. Otec kontaktu syna s matkou nebráni, nakoniec syn bol s matkou i počas Vianoc, komunikuje s ňou prostredníctvom mobilu. Samotný maloletý A. prejavil z vlastnej iniciatívy záujem, že chce byť vypočutý v konaní pred súdom. Maloletý A. má aj naďalej výborné výsledky v škole, má u otca nastavené pravidlá pre využívanie mobilného telefónu. Podľa otca je to matka, ktorá sa nevie vysporiadať so situáciou, že maloletý syn nechce byť v jej osobnej starostlivosti a uvedené je možné aj z dôvodu obdobia, v ktorom sa maloletý A. nachádza a potrebuje vidieť a zažiť otcovský prístup, nie prístup partnera matky. Otec maloletého A. nebol obmedzený alebo pozbavený rodičovských práv a povinností a odmalička sa o maloletého A. staral. Podľa otca vytvoril maloletému synovi stabilné výchovné a rodinné prostredie, keď sám maloletý A. deklaroval svoj názor, vôľu byť s otcom, a preto je nevyhnutné vzhľadom na jeho vek prihliadnúť na jeho názor. Pokiaľ matka navrhla vypočuť ako svedkov dcéru D. B. a psychologičku B. H. K., tak tieto dôkazy otec maloletého A. žiadal zamietnuť, pretože navrhnutá svedkyňa D. B. sa nevie vyjadriť k predmetu konania a v súčasnosti bola ukončená spolupráca so psychologičkou B. H. K.. K určenému nevyhnutnému výživnému matka maloletého neuviedla žiadne dôvody, pre ktoré by nemala byť schopná plniť si dočasné výživné, preto otec maloletého A. navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť ako vecne správne.

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec na základe odvolania podaného matkou ako osobou oprávnenou v zákonnej odvolacej lehote za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP a napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne za aplikácie ust. § 387 ods. 1, 2 CSP vo vyjadrených výrokových častiach a vo výroku I. v časti o oprávnení otca maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach uznesenie okresného súdu zrušil ako nadbytočný výrok za aplikácie § 389 ods. 1 písm. d) CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

13. Odvolací súd v zhode s postupom okresného súdu v štádiu odvolacieho konania vyjadrenie otca k odvolaniu matky maloletého A. zaslal len na vedomie matke prostredníctvom zástupcu a kolíznemu opatrovníkovi, ak ide o neodkladné opatrenie vydané v rámci konania o veci samej, kedy nie je potrebné postupovať podľa § 373 ods. 3, § 374 CSP, ak nie je rozhodnutím vo veci samej (uznesenie ÚS SR III. ÚS 618/2023-16 zo dňa 23. novembra 2023 odseky 14., 15. 16. odôvodnenia).

14. K návrhu vykonania dôkazov krajský súd uvádza, že tieto môžu mať svoj priestor v konaní o veci samej, avšak k tomu, aby bol naplnený inštitút neodkladného opatrenia, a to rýchla, bezodkladná a účinná ochrana práv účastníkov, nebolo potrebné pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vykonať dokazovanie, naviac, ak ani okolnosti danej veci si takéto dokazovanie pre rozhodnutie odvolacieho súdu nevyžadovali.

15. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom spisového materiálu zistil, že otec maloletého syna A. podal návrh na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletého A. do osobnej starostlivosti a matku zaviazat povinnosťou prispievať, a to dočasne na výživu maloletého A. sumou 200,- Eur mesačne počnúc dňom vydania neodkladného opatrenia, ktoré je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiac vopred k rukám otca, až do právoplatného skončenia vo veci samej. Okresný súd skôr ako o návrhu otca maloletého A. na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o podanom návrhu za rešpektovania aj inštitútu neodkladného opatrenia, ak pre jeho nariadenie je postačujúce v potrebnej miere osvedčiť skutočnosti a súčasne mať aj osvedčenú naliehavosť úpravy pomerov, resp. neodkladnosť úpravy pomerov zásahom súdu vydaním autoritatívneho rozhodnutia, ktoré dočasne rieši vzniknutú situáciu osvedčenými skutočnosťami.

16. Okresný súd na základe vykonaného dokazovania mal danú osvedčenosť zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a preto nebolo možné súhlasiť s odvolacími dôvodmi matky maloletého A., že dočasná zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nariadením neodkladného opatrenia v zmysle jej odvolacích dôvodov bola nedôvodná.

17. Okresný súd vecne správne v odseku 19. odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na priebeh konaní, z ktorých bolo zrejmé, že maloletý A. bol zverený do osobnej starostlivosti matky s úpravou vyživovacej povinnosti otcovi maloletého dieťaťa, ako aj úpravy styku otca s maloletým A.. Podľa prehľadu súdnych konaní bolo zrejmé, že maloletý A. bol v osobnej starostlivosti matky. Pokiaľ matka v odvolaní poukázala na jej starostlivosť o maloletého syna A. a na starostlivosť otca, tak pre štádium konania o nariadenie neodkladného opatrenia nie je vzhľadom k naplneniu jeho účelu o neodkladnosti úpravy pomerov a naliehavosti zákonný priestor na podrobné dokazovanie starostlivosti matky a otca o maloletého syna A., keďže uvedené bude riešené v konaní o veci samej, v ktorom sa otec maloletého A. domáha zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Matka v odvolaní namietala, že výchovné pôsobenie otca na maloletého A. nie je vhodné, a to s dôrazom, že v prístupe otca k maloletému nie je budovaná a udržiavaná disciplína u maloletého, nie je vedený k zodpovednosti, navyiac, keď u otca má maloletý voľný režim, nemá nijako nastavené základné pravidlá, otec mu všetko dovolí, čo je prejavom jeho benevolentného prístupu k výchove a tieto okolnosti podľa matky vedú k tomu, že maloletý A. nechce žiť s matkou, ktorá mu nastavuje určité pravidlá a snaží sa ho viesť k riadnemu životu. V štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia k uvedenému odvolaciemu dôvodu krajský súd poukazuje na vykonané šetrenia kolízneho opatrovníka spolu s ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré okresný súd vykonal a z ktorých mal za osvedčené, že neboli vo výchovnom prostredí otca maloletého A. zistené nedostatky, ktoré by bránili nariadeniu neodkladného opatrenia.

18. Bolo zistené na základe dokazovania vykonaného okresným súdom, že maloletému A. od 13.11.2023 zabezpečuje prevažnú starostlivosť otec. Okresný súd pre nariadenie neodkladného opatrenia mal za osvedčené, že aktuálne bude pre maloletého A. z hľadiska jeho zdravého a pokojného vývoja vyhovujúce rodinné prostredie u jeho otca, ak zobral do úvahy aj záujem maloletého A., ktorý je vo veku 14 rokov, za súčasného osvedčenia, že rodinné prostredie u matky nie je miestom, kde by maloletý A. aktuálne cítil pokoj, nerušenú harmóniu domova, kde by mal stabilný pocit istoty a žičlivosti rodinného zázemia (odseky 18., 21. odôvodnenia napadnutého uznesenia). Krajský súd dodáva, že pre štádium konania o nariadenie neodkladného opatrenia bolo osvedčené, že vznikajú konflikty medzi matkou maloletého A. a maloletým, a partnerom matky a maloletým, čo na jednej strane objektívne vychádza aj z rozumovej vyspelosti a schopnosti maloletého A., vzhľadom na svoj vek 14 rokov vyjadriť svoj postoj, názor, oproti predstavám matky maloletého A. a jej partnera, ktoré majú pri výchove maloletého A., resp. pri nastavení pravidiel výchovy, správania sa maloletého A., avšak tieto je potrebné riešiť vzájomnou toleranciou. Ak aj tieto konflikty, nezhody vznikajú, nepochybne pramení to z rozdielnosti predstáv pravidiel fungovania výchovy u maloletého A. oproti pravidlám, ktoré nastavuje matka maloletého A. a do ktorých vstupuje aj partner matky maloletého A., ktorá rozdielnosť postojov je prirodzená, avšak prípadný rozpor je vzhľadom na vek maloletého A. potrebné riešiť prístupom, ktorý názorové rozpory nedoviede do takej intenzity konfliktov, autoritatívne stanovených pravidiel, ktoré by negatívne zasiahli do vzťahov rodičov maloletého dieťaťa, resp. do vzťahu matky k maloletému A., resp. mohli by mať negatívny následok na citové väzby maloletého k matke, prípadne na vývinové potreby maloletého A., na jeho psychické prežívanie takýchto konfliktov. Krajský súd nepopiera záujem matky maloletého A. na jeho čo najlepšej výchove, ktorá má viesť k budovaniu jeho zodpovednosti, avšak je potrebné s ohľadom na prežívanie maloletého A., jeho vek, zdravý a psychický vývin zvoliť pre konkrétnu situáciu tomu zodpovedajúci prístup, resp. nastavenie pravidiel. Z doteraz vykonaných dôkazov pred okresným súdom bol osvedčený autoritatívnejší prístup matky k maloletému A., prípadne aj partnera matky maloletého pri nastavovaní pravidiel maloletému A..

Ak okresný súd nariadením neodkladného opatrenia zobral do úvahy záujem maloletého A., jeho názor, že v súčasnosti nechce byť v jednej domácnosti s matkou a jej partnerom, tak jeho rozhodnutie bolo vecne správne, ak dočasne do rozhodnutia vo veci samej maloletého zveril do starostlivosti otca, u ktorého maloletý cíti pokojné, ale aj stabilné výchovné prostredie. Krajský súd má za to, že v podstate okresným súdom nariadené neodkladné opatrenie reflektovalo na stav, keď maloletý je toho času od 13.11.2023 v prevažnej starostlivosti otca.

19. V odvolaní podanom matkou maloletého A. neboli konkrétne uvádzané dôvody k dočasne určenej vyživovacej povinnosti matky k maloletému A. v sume 100,- Eur mesačne, avšak krajský súd má za to,

že aj v tejto časti nariadené neodkladné opatrenie bolo vecne správne, ak zodpovedalo osvedčenosti podmienok pre dočasné určenie vyživovacej povinnosti, výška ktorej bola stanovená v nevyhnutnej miere tak, ako to zodpovedá ust. § 366 CMP.

20. Krajský súd nezistil relevantnosť odvolacích dôvodov, preto vo vyvolanom odvolacom konaní napadnuté uznesenie okresného súdu vo vyjadrených výrokových častiach potvrdil za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP. Krajský súd zvyrazňuje to, že ak poukázal na osvedčenosť podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, platí to len pre dané konanie a až vo veci samej bude podrobne vykonané dokazovanie a zisťovaný skutočný stav veci, a to, čo sa týka výchovného prostredia, jeho vhodnosti pre maloletého A..

21. Časť výroku I. uznesenia okresného súdu, podľa ktorého je otec oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, bol zrušený za primeranej aplikácie ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP, pretože nemal oporu v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa otec maloletého takéhoto oprávnenia nedomáhal za súčasného zistenia krajským súdom, že podľa právoplatného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4P/22/2013-24 zo dňa 24.4.2013 obidvaja rodičia maloletého sú oprávnení ho zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach, čo zodpovedá ust. § 28 ods. 1 písm. b), c) Zákona o rodine za stavu, že matka maloletého nebola pozbavená a ani obmedzená vo výkone týchto rodičovských práv a povinností. Dôvody pre rozhodnutie v tejto časti napadnutým uznesením okresného súdu neexistovali. Pre svoju nadbytočnosť bola táto časť výroku napadnutého uznesenia okresného súdu zrušená bez náhrady, ak na základe už vyššie uvedeného právoplatného rozsudku okresného súdu otec maloletého je oprávnený ho zastupovať, spravovať jeho majetok v bežných veciach a tohto oprávnenia nebola pozbavená ani obmedzená matka maloletého.

22. Krajský súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný súčasne s návrhom vo veci samej a až v konečnom rozhodnutí vo veci samej bude rozhodované aj o trovách spojených s nariadením neodkladného opatrenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.